

Ungdomspolitik

Vi föreslår en neddragning av anslaget 12:1 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor med 62 000 kronor i förhållande till regeringens förslag till följd av en sänkning av pris- och löneomräkningen.

Politik för det civila samhället

Centerpartiet vill särskilt framhålla vikten av att en del av den föreslagna förstärkningen av anslaget 13:3 Stöd till friluftslivsorganisationer kanaliseras till scouterna, som har hamnat mellan stolarna vad gäller andra stöd under pandemin.

Spelmarknaden

Vi föreslår en neddragning av anslaget 15:1 Spelinspektionen med 99 000 kronor i förhållande till regeringens förslag till följd av en sänkning av pris- och löneomräkningen.

3. Statens budget inom utgiftsområde 17, punkt 1 (V)

Vasiliki Tsouplaki (V) anför:

I slutskedet av beredningen av budgetpropositionen för 2022, bara dagen före planerad justering i finansutskottet, inkom Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna med ett gemensamt budgetförslag, vilket har försvårat processen.

Efter att vårt eget förslag till budget fallit i kammaren, stödde Vänsterpartiet regeringens budgetförslag framför förslaget från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna. Det gjorde vi som en del av den överenskommelse Vänsterpartiet ingått med regeringen om framtida samarbetsformer och kraftigt höjda pensioner för de sämst ställda pensionärerna. Vi välkomnade också Vänsterpartiets förslag om förbättringar i sjukförsäkringen som den s.k. Arnepensionen, höjda ersättningar och borttagen s.k. funkisskatt i regeringens budgetproposition. Vidare anser Vänsterpartiet att regeringens förslag i sin helhet är bättre för Sverige då det utgår från andra utgångspunkter än de auktoritära och nationalkonservativa värderingar som genomsyrar förslaget från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna.

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den Vänsterpartiet önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 17. Vänsterpartiets förslag inom utgiftsområde 17 är en del av vårt budgetalternativ som är en helhet.

Vänsterpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2021/22:3278. Motionen behandlas i betänkande 2021/22:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 7 i det betänkandet. I den

motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 17. Förslaget till statens budget för 2022 inom utgiftsområde 17 läggs fram i partimotion 2021/22:3185.

Det är samhällets ansvar att ge alla barn och unga i landet lika goda möjligheter att bygga vidare på den första upptäckar- och skaparglädjen, på lusten att söka kunskap och lära sig nya saker, vidga sin värld och få del i nya sammanhang. Det är därför grundläggande att alla barn under hela sin uppväxt har tillgång till kulturella verksamheter där de själva är skapande, men också att de får uppleva professionellt utövad kultur inom alla genrer. Barns och ungas rätt till kultur begränsas ofta av familjens ekonomiska situation men också av kunskap om utbud. När det offentliga drar sig tillbaka och de kommersiella alternativen tar över så lämnas de som inte har råd att betala utanför. Barn som ges möjlighet att utöva kultur får ökat självförtroende, stärker sin problemlösande förmåga och blir bättre på socialt samspel. Drama, dans, bildkonst, film, musik och andra kulturyttringar är viktiga för att stärka barns möjligheter att uttrycka sig med mer än språket.

Kultur är en tolkning av oss, av vår tid, vårt förflutna och våra visioner. Kulturarv handlar inte bara om historia och dåtid, utan även om nutid och framtid. Kunskap om både samtidens skeenden och den bakomliggande historien bidrar till vår förståelse av vilka vi är i dag och hur vi kan forma vår framtid. För att våga tro på framtiden är insikten om att vårt samhälle alltid är under förändring avgörande. Det samhällseliga kulturarvsansvaret måste innefatta hela kulturarvet, såsom kvinnornas kulturarv, lokalsamhällets folkliga kultur, teaternas och filmhistoriens skatter, museiföremål, de nationella minoriteternas och de invandrade gruppernas kulturarv och hela klassamhällets historia ur olika perspektiv.

För Vänsterpartiet är det centralt att det finns goda möjligheter till idrottande för människor i alla åldrar, oavsett bakgrund och ekonomiska förhållanden. Det handlar om en bred palett av insatser som behövs för att skapa de bästa förutsättningarna för människor att leva ett aktivt liv. Vänsterpartiet har länge lyft problemen med ojämlikhet när det gäller barn och ungdomars möjligheter till idrottsutövande. På fritiden styrs barns och ungdomars idrottsutövande i hög grad av föräldrarnas ekonomi. Pandemin har inneburit att många barn och ungdomar har slutat idrotta, andra har inte fått chansen att börja. Risken är att många föreningar tvingas höja sina avgifter p.g.a. av det tuffa ekonomiska läget och det i en situation när vi redan kan konstatera att barns och ungdomars deltagande i idrott har blivit en klassfråga.

Kulturområdesövergripande verksamhet

Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget 1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete med totalt 368 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Vänsterpartiet vill öka anslaget med 15 miljoner kronor till fler lokala kulturprojekt. Medlen ska gå till paraplyorganisationer som sedan ska fördela

medel vidare till sina medlemmar. Stödet syftar till att stärka och möjliggöra för ideella krafter på lokal nivå. Vänsterpartiet anser att barn från alla familjer, oavsett ekonomi, ska ges möjlighet att delta i kulturskolans verksamhet. För att detta ska bli möjligt måste avgifterna till kulturskolan på sikt tas bort, och staten bör hjälpa kommunerna med detta för att skapa likvärdighet i hela landet. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 300 miljoner kronor. Vänsterpartiet föreslår en höjning till Statens kulturråd med 3 miljoner kronor med syfte att påbörja arbetet med införandet av en modell likt den norska skolesekken. Vänsterpartiet vill se att stödet till kulturallianserna stärks. Allianserna är i dag en tredje anställningsform särskilt utformad för att kunna erbjuda en mer trygg inkomst för kulturskapare. Man har länge rapporterat om en resursbrist som förvärrats under pandemin. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget med 45 miljoner kronor för detta ändamål. Vi vill även se en förstärkning av stödet till det ideella kulturlivet. Vänsterpartiet föreslår därför en ökning av anslaget med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

Vänsterpartiet vill ge Riksantikvarieämbetet i uppdrag att genomföra dokumentation och kartläggning av romers och resandes bosättningar i syfte att synliggöra dem som en viktig del av vårt svenska kulturarv. Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget 1:4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet med 1 miljon kronor i förhållande till regeringens förslag.

Bildkonst, arkitektur, form och design

Hemslöjden har länge påvisat en resursbrist och Vänsterpartiet vill se en höjning av anslaget 4:3 Nämnden för hemslöjdsfrågor på 2 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

Kulturmiljö

Vänsterpartiet anser att anslaget 7:1 Riksantikvarieämbetet ska öka med totalt 8,7 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av ökningen ska 5 miljoner kronor gå till ett sökbart stöd för museer, institutioner och organisationer som arbetar med återförandet av samiska föremål och kvarlevor. Resterande medel ska gå till att täcka ökade kostnader runt arkeologiska fynd som uppkommit under senare år.

Vänsterpartiet vill höja anslaget 7:2 Bidrag till kulturmiljövård med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för att förstärka länsstyrelsernas möjlighet att skydda, bevara och tillgängliggöra kulturmiljöer och kulturarv.

Museer och utställningar

Vänsterpartiet föreslår en höjning av anslaget 8:1 Centrala museer: Myndigheter med 40 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Detta för att museerna ska ha mer resurser för sitt arbete med samlingarna. Många

museer har flaggat för stora problem med arbetet med att bevara samlingarna vilket innebär en stor risk för vårt gemensamma kulturarv.

Vänsterpartiet anser vidare att anslaget 8:2 Centrala museer: Stiftelser ska öka med 37,7 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Vi ser att fler av museerna som ingår i anslaget har viktig verksamhet riktad mot barn och unga men de ingår inte i fri entré-reformen. Vi föreslår att Stiftelsen Tekniska museet ska få medel för att kunna erbjuda barn i skolålder, 7–18 år, fri entré och för att kunna utvidga sin turnéverksamhet. På så sätt kan man möjliggöra för barn och unga i hela landet att utveckla ett ökat teknikintresse.

Film

Stiftelsen Svenska Filminstitutets verksamhetsanslag har inte fått någon uppräkning sedan 2006 vilket nu leder till nedskärningar. Vänsterpartiet föreslår därför en ökning av anslaget 10:1 Filmstöd med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag

Politik för det civila samhället

Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget 13:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Tillgången till lokaler är en förutsättning för att föreningslivet ska kunna bedriva olika typer av verksamhet. Både på landsbygd och i städer som växer snabbt kan det vara svårt för ideella organisationer att mötas och få tillgång till lokaler som passar för t.ex. kulturarrangemang, studiecirkel eller lokal utveckling.

Vänsterpartiet föreslår en ökning av anslaget 13:3 Stöd till friluftorganisationer med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Under pandemin har många unga drabbats av isolering från skola och träning. Friluftslivet erbjuder lättillgängliga aktiviteter som ofta är billiga. Man behöver därför under återuppstarten ett särskilt stöd för att nå ut till unga för att få dem att hitta till friluftsrörelsen.

Nytt anslag

För att samlingarna på kulturarvsinstitutionerna ska kunna bevaras krävs ett stort jobb med digitalisering, men det ekonomiska utrymmet saknas på många håll. Vänsterpartiet föreslår därför att ett treårigt projekt sätts igång och att ett nytt anslag på 65 miljoner kronor för 2022 införs för digitalisering och oppordning på kulturarvsinstitutionerna (anslaget 99:12).